Regionálny úrad verejného zdravotníctva

so sídlom v Nitre, Ul. Štefánikova č. 58, PSČ 949 63

Okresný úrad Šaľa
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Hlavná 2/1
927 01 Šaľa

Vaše číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/Linka	Nitra
OU-SA-OSZP-2019/006116-4	HZP/A/2019/02360	Dragúňová /037 6560432 RNDr. Kraváriková /037 6560430 Ing. Halzlová, MPH /037 6560470 Ing. Šabík / 037 6560472	13.08.2019

Vec: Z á v ä z n é s t a n o v i s k o
k zámeru navrhovanej činnosti „Areál Zdroje Zeme Horný Jatov“

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre ako príslušný orgán podľa § 3 ods. 1 písm. c) zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák. č. 355/2007 Z.z.) vo veci žiadosti Okresného úradu Šaľa, odboru starostlivosti o životné prostredie, Hlavná 2/1, Šaľa k zámeru navrhovanej činnosti „Areál Zdroje Zeme Horný Jatov“ v Trnovci nad Váhom, k.ú. Horný Jatov, parc.č. 240/1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 95, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 116, 117, 118, 119, 240/45, 94, 240/2, 249/1, 254/1, navrhovateľa Zdroje Zeme a.s., Strojárenská 1, 900 27 Bernolákovo, IČO 50 460 137, podľa § 6 ods. 3 písm. g) a § 13 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z. z. v súlade s § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 24/2006 Z.z.) vydáva toto

z á v ä z n é s t a n o v i s k o

Súhlasí sa so zámerom navrhovanej činnosti „Areál Zdroje Zeme Horný Jatov“ v Trnovci nad Váhom, k.ú. Horný Jatov, parc.č. 240/1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 95, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 116, 117, 118, 119, 240/45, 94, 240/2, 249/1, 254/1, navrhovateľa Zdroje Zeme a.s., Strojárenská 1, 900 27 Bernolákovo, IČO 50 460 137.

Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre bola dňa 23.07.2019 doručená žiadosť Okresného úradu Šaľa, odboru starostlivosti o životné prostredie, Hlavná 2/1, Šaľa o vydanie stanoviska k zámeru navrhovanej činnosti „Areál Zdroje Zeme Horný Jatov“ v Trnovci nad Váhom, k.ú. Horný Jatov, parc.č. 240/1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 95, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 116, 117, 118, 119, 240/45, 94, 240/2, 249/1 254/1, navrhovateľa Zdroje Zeme a.s., Strojárenská 1, 900 27 Bernolákovo, IČO 50 460 137, v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Predmetom navrhovanej činnosti je revitalizácia pôvodného poľnohospodárskeho areálu pre účely bezodpadového spracovania biologického materiálu (prevažne formou fermentácie so súčasnou výrobou bioplynu a elektriky) a na výstupe z neho výrobu pôdneho biouhlíkového substrátu s názvom „effeco“ (formou karbonizácie a miešaním s výživovými zložkami), ktorý bude slúžiť pre regeneráciu, zúrodnenie a zlepšenie kvality a štruktúry poľnohospodárskej pôdy.
Bývalý poľnohospodársky areál sa nachádza východne od obce Trnovec nad Váhom, v k.ú. Horný Jatov. Objekty farmy sú od prvých domov miestnej časti Horný Jatov vzdialené cca 400 m západne.

Investor plánuje niektoré objekty zrekonštruovať, niektoré zbúrať a vystavať nový objekt členený na priestory podľa výrobného postupu na:

- vstup surovín,
- mechanické a tepelné spracovanie surovín,
- výrobná časť pôdneho substrátu
- expedícia.

Do procesu výroby výrobku effeco budú vstupovať materiály z agroprodukcie (zvierací hnoj) separáty z bioplynovej stanice a biologicky rozložiteľný (aj komunálny) odpad z okolitých obcí a miest. Plánovaná kapacita výroby je 20 000 t konečného biouhlíkového substrátu effeco vo forme peliet a zelená energia pre vlastný proces, ale aj pre tretie strany.

Množstvo vstupujúceho materiálu a odpadu potrebného na výrobu 20 000 t výrobku effeco bude: hnoj od farmy Majcichov (18.000 t/rok), separát z bioplynovej stanice Horný Jatov (12. 000 t/rok), biologicky rozložiteľný odpad z obce Horný Jatov (2.000 t/rok), biologicky rozložiteľný odpad z obce Trnovec n/V (3.000 t/rok), biologicky rozložiteľný odpad z mesta Šaľa (7.000 t/rok), ovčí hnoj-dovoz (5.000 t/rok).

Procesy spracovania vstupných biologických materiálov budú spočívať v :

- triedení
- drvení
- fermentácii v uzavretých kontajneroch so získaním bioplynu do kogeneračných jednotiek pre výrobu tepla a elektrickej energie
- sušení (zároveň hygienizácii) pri cca 75°C po dobu viac ako 1 hod.
- vo výrobe biouhlíka v splyňovacom generátore pri cca 450 °C, ktorý zároveň vyrába teplo
- miešaní upravených materiálov
- ich peletizácii a následnom balení.

Technologický popis:

1. Skladovanie vstupných materiálov a odpadu (silá, boxy, jamy...)
2. Proces suchej fermentácie pozostávajúci z troch postupne budovaných celkov (fáz). Prvá fáza 9 ks uzavretých fermentorov pre spracovanie energeticky hodnotnej biomasy vrátane využitia bioplynu v kogeneračnej jednotke 80 kW. Druhá fáza zostava 2x12 fermentorov + 200kW kogeneračná jednotka. Posledná tretia fáza je skvapalňovanie bioplynu, plniaca a čerpacia stanica. Súčasťou je vstupná skládka(jama).
3. Spracovanie biomasy bude nadväzovať na suchú fermentáciu a dovoz biomateriálu prípadne už upravenej od dodávateľov. Proces pozostáva z dosúšania biomateriálu na plochách s postupným obracaním, pričom bude podľa potreby materiál roztriedený na frakcie v prípade zelenej biomasy aj drvený. Po spracovaní sa materiály preskladnia do vstupného skladu výroby.
4. Takto spracované biomateriály postupujú cez dopravníky do procesu sušenia a karbonizácie, ktorá bude prebiehať v splyňovacom generátore, kde sa za pôsobenia vyššej teploty (450 °C) bez prístupu kyslíka vyrobí biouhlík a tzv. drevoplyn (bioplyn s obsahom CO, CH4 a Co2). Drevoplyn je odťahovaný do oddelenej spaľovacej komory s horákom s príkonom 495 kW. Teplo zo spaľovacej komory nepriamo ohrieva a odovzdáva teplo splyňovaciemu generátoru a následne ešte teplo z výmenníka je využívané v sušičke.
5. Po ukončení procesu je sušená biomasa a biouhlík uskladňovaný v silách.

Celé zariadenie bude realizované v 4. etapách v na sebe nadväzujúcich celkoch.

6. Finálna výroba biouhlíkového substrátu pozostáva z mixovania biouhlíka (30-50%) + vysušeného hnoja (30-50%) + technologických ingrediencií (olejového odpadu a prírodného práškového minerálu 3-10%),
7. následne sa z vytvorenej zmesi vyrobia lisovaním pelety (granule). Súčasťou celku sú aj zásobníky na olej a pojivo, dopravníky a sušenie, hygienizácia s chladením.
8. Expedícia bude prebiehať alebo priamo zo zásobníkov, prípadne bude balenie do 60 -600 kg big-bagov alebo 3-30 kg obalov.

Súčasťou výrobného procesu bude aj výskumno - vývojové centrum pre posudzovanie nezávadnosti vstupných surovín a pre posudzovanie parametrov výstupných produktov spĺňajúcich legislatívne hygienické a technické normy. Centrum bude vybavené zásobníkmi s rozdružovačom, sušičkou,

medzizásobníkom, dopravníkmi, drvičom a dvomi splyňovacími generátormi a príslušným laboratórnym vybavením.
Prevádzku areálu Zdroje Zeme v Hornom Jatove bude zabezpečovať 8 zamestnancov v robotníckej profesii, 2 technickí pracovníci a 1 administratívna sila. Ostatné technické, obchodné a odborné zázemie bude v sídle firmy v Bernolákove.

Zásobovanie vodou bude riešené z existujúcej vlastnej studne, ktorá je situovaná v hale H 06 a bola povolená OU v Šali pod č.j. OU-SA-OSZP 2018/007220-8-Vaj zo 6.12.2018 v množstve 0,33 l/s. V budúcnosti plánuje investor využiť prípadne ďalší vodný zdroj, ktorý by slúžil ako záloha a doplnenie potrebného množstva vody. V procese výroby výrobku nebudú vznikať odpadové vody. Odpadové vody z umývania priestorov a prípadne technológie budú zaústené do existujúcich a revitalizovaných žúmp. Splaškové odpadové vody – zo sociálnych priestorov budú akumulované v existujúcej 10 m^3 žumpe a doplnené podľa nárastu pracovníkov až na 50 m^3 s následným vývozom na ČOV. Elektrická energia - bude dodávaná z vlastnej trafostanice. Pre potreby fungovania areálu bude k dispozícii aj elektrická energia získaná z výroby prostredníctvom kogeneračných jednotiek suchej fermentácie (KGJ).

Predložený zámer neobsahuje akustickú štúdiu. Z hľadiska hluku sa v predpokladanej prevádzke budú vykonávať činnosti, ktoré budú zdrojom hluku vo vonkajšom prostredí – technológia potrebná k činnosti bezodpadového spracovania biologicky rozložiteľných odpadov a vedľajších výživových produktov na výrobok pre regeneráciu a zúrodnenie, zlepšenie kvality a štruktúry poľnohospodárskej pôdy a produkcie bioenergie – bioplynu, elektriky a tepla. Z tohto dôvodu je potrebné zámer doplniť o akustickú štúdiu, ktorá posúdi navrhovanú prevádzku z hľadiska hluku v životnom prostredí v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z. Akustická štúdia by mala posúdiť vplyv plánovanej činnosti na hraniciach jestvujúceho vonkajšieho priestoru v obytnom a rekreačnom území v okolí navrhovanej prevádzky, prípadne technické opatrenia na zníženie hluku v životnom prostredí.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam požadujeme v správe o hodnotení navrhovanej činnosti predložiť na posúdenie akustickú štúdiu a ďalej je potrebné zámer doplniť o:
- **spôsob manipulácie, miesto a priemernú dobu skladovania vstupných materiálov – biologických odpadov pred ich spracovaním**
- **riešenie sociálneho zázemia pre zamestnancov (šatne, umyvárky, WC, denná miestnosť, kuchynka,) v súlade s požiadavkami NV SR č. 391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.**

Poznamenávame, že pri realizácii zámeru sa požaduje zabezpečiť :
- v rámci rekonštrukcie alebo búrania pôvodných poľnohospodárskych objektov umiestnených v Areáli Zdroje Zeme a.s. v Hornom Jatove, ktoré obsahujú stavebné materiály s obsahom azbestu (strešná krytina a iné), odstraňovanie stavebných materiálov s obsahom azbestu zo stavieb firmou, ktorá vlastní oprávnenie na túto činnosť podľa zák. č. 355/2007 Z.z.
- dodržiavať požiadavky ustanovené vo Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí,
  - dodržiavať požiadavky ustanovené v NV SR č.115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku,
  - dodržiavať požiadavky ustanovené v NV SR č. 83/2013 Z.z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci

MUDr. Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA
regionálna hygienička

Na vedomie:
1. a/a pre spis na RÚVZ so sídlom v Nitre